

Г.О. Пушкар, канд. техн. наук (*ЛКА, Львів*)

Б.Д. Семак, д-р техн. наук (*ЛКА, Львів*)

ІНТЕР'ЄРНИЙ ТЕКСТИЛЬ: ТОВАРОЗНАВЧІ ТА ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОГО РИНКУ

Загальновідомо, що застосування текстильних матеріалів в інтер'єрі – це один з основних і ефективних засобів створення затишку, гостинної атмосфери та комфорту в житлових, адміністративних і культурно-побутових приміщеннях.

Високі темпи виробництва, розширення асортименту та сфери використання текстильних матеріалів інтер'єрного призначення, вимагають подальшого вдосконалення системи їх класифікації та стандартизації, а також сучасної товарознавчої оцінки асортименту та властивостей цих товарів, оскільки ці питання ще недостатньо висвітлені та узагальнені у навчальних і монографічних виданнях.

Тому питання формування асортименту інтер'єрних текстильних матеріалів різного цільового призначення, пошук ефективних напрямів оптимізації їх властивостей і сфери раціонального використання завжди повинні бути в центрі уваги не тільки фахівців текстильного виробництва, але й сфери торгівлі.

Особливістю формування структури видового асортименту текстильних матеріалів інтер'єрного призначення, як і одягових, є постійний пошук нових більш досконалих способів виробництва і типів цих матеріалів, оптимізація їх асортименту та властивостей за рахунок більш ефективного використання їх волокнистого складу, застосування оригінальних способів їх оздоблення. Це дозволить розширити сфери використання та підвищити якість та екологічну безпечність отриманих виробів.

В останні роки, як свідчить аналіз ситуації на зарубіжних і вітчизняному ринках текстилю і результатів наших досліджень, основним критерієм оцінювання рівня якості текстильних матеріалів і виробів інтер'єрного призначення, є рівень їх екологічної безпечності. Це обумовлено низкою причин, а саме:

- постійним зростанням у всьому світі екологічних вимог до текстильних матеріалів і виробів інтер'єрного призначення;
- формуванням і постійним зростанням екологічних потреб населення на екологобезпечні види текстильних матеріалів і виробів одягового та інтер'єрного призначення;
- створенням і успішним функціонуванням на зарубіжних і вітчизняному ринках окремих сегментів екологобезпечних груп

товарів (харчових продуктів, одягу, взуття, інтер'єрного текстилю та ін.);

- створенням необхідної нормативної бази, в якій сформульовані специфічні вимоги до асортименту і властивостей текстильних матеріалів і виробів інтер'єрного призначення, їх термінології, критеріїв, нормативів і методів оцінювання рівня їх екологічної безпечності;

Наведемо напрями вирішення поставлених питань на прикладі текстильних матеріалів інтер'єрного призначення вітчизняного виробництва, акцентуючи основну увагу: на пошук засобів екологізації їх сировини, технологій виробництва, оптимізації асортименту та властивостей, а також підвищення якості, екологічної безпечності та конкурентоспроможності на вітчизняному та зарубіжних ринках.

Екологізацію сировинних ресурсів (волокон, ниток, барвників, апретів і ін.), які використовуються у вітчизняному виробництві інтер'єрного текстилю, можна досягти за рахунок:

- більш широкого використання для виробництва інтер'єрних текстильних матеріалів натуральної сировини (вовняної, лляної, конопляної, джутової пряжі);

- виключення з асортименту для фарбування інтер'єрних текстильних матеріалів марок синтетичних барвників, які характеризуються високою токсичністю та канцерогенністю;

- виключення з технології виробництва еколого-небезпечних видів зв'язуючих, клейових та апретуючих речовин і латексів.

Також необхідно відзначити, що створення наукових засад формування ринку еколого- безпечного інтер'єрного текстилю вимагає суттєвого вдосконалення системи стандартизації. Цьому може сприяти розроблення та впровадження у практику роботи окремих підгалузей вітчизняної текстильної промисловості та сфери торгівлі державних стандартів (ДСТУ), які регламентують: терміни та визначення основних понять; основні ознаки класифікації; номенклатуру показників надійності, естетичних, екологічних, механічних, фізичних і мікробіологічних властивостей, а також норми та методи їх оцінювання; порядок і процедуру визначення та оцінювання рівня якості, екологічної безпечності та конкурентоспроможності; умови зберігання, транспортування та експлуатації.

Наведена серія стандартів на інтер'єрний текстиль може використовуватися під час розроблення технічних умов і стандартів підприємств, під час формування асортименту нових видів матеріалів і виробів, а також у практиці наукових досліджень.